

**משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר**

כ"ז חשוון התשע"ט
05 נובמבר 2018

סמך : 2018-233

לכבוד:

חברי פורום עברות מחשב וראיות דיגיטליות

הנדון : סיכום פורום עברות מחשב וראיות דיגיטליות - 1.11.2018

1. בתאריך 1.11.2018 התקיימה ישיבה של פורום עברות מחשב וראיות דיגיטליות. בישיבה השתתפו: ד"ר חיים ויסמונסקי, שירי רום, יוני חדד, אפרת פאר-גרונדלנד, יעלה הראל, איתי גוהר, אדר לר, שיר בן-עמי רויטמן – מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה; סני"צ איה גורצקי – יועמ"ש אח"מ; קובי עזרא – יועמ"ש מערך מאו"ר (יחידה 105); מיטל מור ומירב גבע – פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי); קרן שמיר-עוז – המחלקה הכלכלית; סיגל בלום – המחלקה הפלילית; אביטל פינק – פרקליטות מחוז מרכז (פלילי); ויאאם קבלאווי – פרקליטות מחוז צפון (פלילי); ירון גולומב – פרקליטות מיסוי וכלכלה; רונן יצחק – מח"ש; אפרת חשן-מנדל – הרשות להגנת הפרטיות; אפי טפליץ ועינת גדעוני – ייעוץ וחקיקה (פלילי).

2. **הצגת ההליכים שנוהלו עד כה במסגרת חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 - איתי גוהר ושירי רום:**

א. חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז - 2017 (להלן: "חוק הסמכויות"), מאפשר לתובעי מחלקת הסייבר, בהתאם לתכליתו, להפסיק עברות שמתקיימות ללא הפרעה ברשת כבר שנים, כך למשל פרסום זנות ברשת. החוק נכנס לתוקף בספטמבר שנה שעברה (2017).

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

ב. החוק מאפשר להגיש בקשה לביהמ"ש המחוזי, להוצאת צו נגד אתר שמבצע את העברות המנויות בחוק: פרסום שירותי זנות, הצעות עבודה בזנות, ארגון הגרלות, הימורים ומשחקים אסורים, ייצור, ייבוא, סחר ותיווך לעסקה בסם מסוכן, פרסום תכנים פדופיליים, אתר אינטרנט השייך לארגון טרור. ישנם מספר סעדים שניתן לקבל מתוקף החוק - הסרת האתר, הגבלת גישה לאתר והגבלת יכולת איתורו של האתר במנועי החיפוש.

ג. סוגיות שעלו עד כה בדיונים:

- **הזמנת בעל האתר ב"שקידה סבירה"** – החוק מחייב להגיש בקשות על אתרים שניתן למצוא את מפעיליהם תוך שקידה סבירה. נקבע שמדובר במושג שסתום שיש לאזנו עם מהות האתר, תוכן האתר וככל שניתן לומר שבעלי האתר מבצעים עברה תוך ניצול האנונימיות ברשת.
- **ייצוג אנונימי** – נקבע בעליון (השופטת דפנה ברק-ארז) שלא ניתן לייצג לקוח שזהותו נותרת אנונימית, עקב פגיעה בפומביות הדיון ובזכות לשוויון של בעלי אתרים שלא יכולים לשלם על ייצוג.
- **הוצאת צו (ההליך נקרא בצ"א - בקשת צו אינטרנט) במקביל לניהול הליך פלילי** – השאלה התעוררה סביב הגשת צו בצ"א על אתרים בקבוצת האתרים "סקס אדיר", במקביל לחקירה פלילית. ביהמ"ש המחוזי קבע שלא ניתן להגיש בצ"א במקביל להליך הפלילי, ולכן הוגש ערעור לעליון. ביהמ"ש העליון קבע (השופטת וילנר) שניתן להגיש בצ"א במקביל להליך פלילי מתנהל וכן שבצ"א איננה הליך פלילי.
- **חשיפת חומרי החקירה וחומרים שהוצגו במעמד צד אחד** – ביהמ"ש המחוזי החליט שההגנה לא תוכל להיחשף לחומרים חסויים, אך המשקל הראייתי של חומרים אלה יהיה נמוך יותר.
- **שינוי תוכן האתר לאחר הגשת הבקשה** – לעתים, במהלך ניהול ההליך המשפטי בצ"א, האתרים נשואי הבקשה משנים את פניהם. ביהמ"ש בוחן את המצב בפועל, ולכן על התביעה להיות "עם יד על הדופק" כל הזמן, על מנת לתת לביהמ"ש תמונת מצב עדכנית.

ד. מתחילת הפעילות פעלה מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה נגד 31 אתרי פדופיליה, 30 אתרי זנות ושלושה אתרי הימורים.

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

ה. אנו סבורים כי הליכי הבצ"א יעילים, ניתן לראות ירידה בכמות הגולשים באתרים שיש הליך בצ"א פעיל או שהסתיים הליך כזה נגדם. נוסף על כך, ההליך פוגע במוניטין האתר וכן יוצר פגיעה כלכלית בבעלי האתר שנדרשים למשל לפתוח אתר בדומיין אחר, לשלם את עלויות הדיונים, סנגורים ועוד.

3. הצגת טיוטת ההנחיה המסדירה את עקרונות הפעולה בנוגע לאופן יישום הוראות סעיף 74 לחסד"פ על חומרי מחשב תפוסים ודיון בטיטת ההנחיה והערות המשתתפים - יוני חדד:

א. **חיים** הציג את הרקע להנחיה. ההנחיה טרם פורסמה, אבל היא בשלבי כתיבה מתקדמים. מדובר בהנחיה שמופנית לרשויות החקירה, שיגזרו ממנה הנחיות פנימיות. בהמשך תצא גם הנחיה משלימה לפרקליטים.

ב. **יוני** הציג את תוכן ההנחיה והשלבבים השונים אליהם היא מתייחסת.

ג. **איה גורצקי** ציינה שרשויות החקירה השונות עובדות באופן שונה ואחת ממטרות ההנחיה היא לעשות יישור קו וסדר בתהליכי העבודה. עם זאת, ההנחיה תביא לכך שהמשטרה תראה פחות חומר, לפני שהמחלוקת המשפטית מוגדרת, ולכן לא תוכל להתכונן מראש לכל טענות ההגנה.

ד. **מיטל מור** העירה שההנחיה לא מחדדת מספיק את ההבדל בין תיקים רחבי היקף לתיקי תביעות קטנים. **יוני** השיב כי ההנחיה משאירה מקום לשיקול דעת רשויות החקירה, האם ברצונן לבקש צו חיפוש מצומצם או לא, בהתאם לנסיבות התיק והיקפו. **חיים** הבהיר כי ההנחיה כוללת עקרונות פעולה בלבד והיא לא מחייבת את רשויות החקירה. מטרת ההנחיה לסייע לרשויות החקירה לא לקרוס בעקבות החלטת פישר (בש"פ 6071/17 מ"י נ' רונאל פישר ואח')

ה. **ירון גולומב** הוסיף שצריך להבדיל בין החיפוש שמתקיים בתחילת החקירה לבין החיפוש שמתקיים בסופה. מיסוי וכלכלה העלו את האופציה שההנחיה תבדיל בין שני סוגי חיפוש – חיפוש חקירתי וחיפוש אחר חומר חקירה.

ו. רבים מהמשתתפים העירו שההנחיה תקשה על התביעה לפקח ולבקר את עבודת החוקר. **איה** השיבה שלדעתה בנקודה זו הפרקליטים יידרשו לשנות את התפישה הנוהגת, ולהימנע מלבצע פעולות חקירה בעצמם, אלא להורות למשטרה להשלים את הדרוש השלמה.

ז. הערות נוספות שעלו ושילובנו בהמשך מול המשנה לפרקליט המדינה לעניינים פליליים:

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

- בחלק הרלוונטי ל"דרישת המיפוי", יש להוסיף אמירה שבמקרה של צו חדירה מצומצם מלכתחילה, המיפוי יתייחס לחומר המצומצם ולא לכלל המחשב התפוס.
 - בטיטת ההנחיה כפי שהיא היום, לא מופיעה ההבחנה בין חומרי מחשב של עד, חשוד ונאשם.
 - לעניין העברת רשימת אנשי הקשר של בעל חומר המחשב, נטען כי יש לעדן חלק זה בטיטת ההנחיה ולהוסיף עניין של פוטנציאל רלוונטיות. זאת, על מנת שלא תהיה פגיעה עודפת בפרטיות בעקבות העברת רשימת אנשי הקשר.
- ח. **חיים** סיכם ואמר שתערך ישיבה פנימית נוספת על טיטת ההנחיה, בה נדון על ההערות שעלו במסגרת הפורום ונבחן האם יש לבצע תיקון נוסף. כמו כן, ברי כי ללא שינוי יסודי בדפוסי הפעולה של רשויות החקירה כיום, סביר להניח שהשינוי שמחוללת ההנחיה – לא יתרחש ב"שטח".

4. הצגת עניין אבי מאור (עריכת רשימת קבצי מחשב תפוסים) ודיון בהשלכותיו - טל פרג'ון מהמחלקה כלכלית:

- א. אבי מאור הוא אחד החשודים בפרשה שנחקרה ביא"כ. הטלפון שלו נתפס במסגרת החקירה ונמצא שהוא רלוונטי לחשודים נוספים בתיק. כשהגיע מועד הארכת התפוסים, המשטרה ביקשה להאריך את התפיסה בטלפון כדבר שבשגרה, אך נתקלה בהתנגדות מצד ההגנה שביקשה להשיבו לחשוד. על מנת להשיב את הטלפון, המשטרה דרשה שהחשוד יחתום על הסכמה שלא לטעון ליכלל הראיה הטובה בהמשך. סנגורו (עו"ד קובי סודרי) סירב וביקש להוביל לפסיקה עקרונית שתקבע שלמדינה אין סמכות להחזיק בטלפון מבלי להעביר את רשימת הקבצים (בבחינת רשימת תפוסים). נוסף על כך, ההגנה ביקשה מהמדינה לצמצם את הרשימה לקבצים רלוונטיים בלבד, כי אין לה סמכות להחזיק בשאר הקבצים. ההגנה אף דרשה להכיר בקבצים כחפצים בהתאם לפסד"פ.
- ב. בימ"ש השלום דחה את טיעון ההגנה כיוון שהייתה הסכמה להחזיר את הטלפון, אך ההגנה הגישה ערר לביהמ"ש המחוזי (השופט קובו), שדרש מהמשטרה לספק את רשימת הקבצים.

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

- ג. לאחר התייעצות בפרקליטות, הוחלט לבקש עיון חוזר. במסגרת העיון החוזר נטען שלאחר בדיקה, הבקשה להפיק רשימה של שמות הקבצים היא מורכבת, ולא ניתן לבצע אותה בקלות (השופט סבר שמדובר בבדיקה שנעשית ב'לחיצת כפתור').
- ד. ביהמ"ש המחוזי אישר בנסיבות המקרה, משהוכרע בינתיים עניינו של החשוד, שלא להפיק את רשימת הקבצים, אך הותיר את ההחלטה במישור העקרוני - על כנה. ההגנה הגישה בר"ע לעליון שנדחתה על הסף. אגב דחיית הבר"ע, ביהמ"ש העליון (השופט גרוסקופף) קבע באופן רחב יותר שאין לגזור חובה לעריכה של רשימת קבצים במקרה של תפיסת מחשב בחקירה.

נערך על-ידי מאי הר-שי